

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2025 r.
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w sprawie M.H. obwinionego z art. 94 § 1 i § 2 k.w. i art. 97 k.w.
kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść obwinionego
od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-
Północ w Warszawie z dnia 14 lipca 2025 r., sygn. akt III W 292/25,

**uchyla wyrok nakazowy w zaskarżonej części, to jest,
dotyczącej nieorzeczenia obligatoryjnego środka karnego w
postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych - i sprawę
w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Warszawy
Pragi-Północ w Warszawie do ponownego rozpoznania.**

Małgorzata Gierszon Małgorzata Wąsek-Wiaderek Andrzej Stępka

UZASADNIENIE

M.H. został obwiniony o to, że w dniu 5 grudnia 2024 r. w W. przy [...],
kierował pojazdem marki S. o nr rej. (...) bez ważnych badań technicznych oraz nie
mając do tego uprawnień;

ponadto w tym samym miejscu i czasie nie korzystał z pasów bezpieczeństwa, tj. o wykroczenie z art. 94 § 1 i § 2 k.w. oraz art. 97 k.w.

Po rozpoznaniu sprawy w postępowaniu nakazowym, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie wyrokiem z dnia 14 lipca 2025 r., sygn. akt III W 292/25, M.H. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 94 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 2.500 zł; nadto zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym 250 zł tytułem opłaty.

Na podstawie art. 110 § 1 k.p.w. wyrok ten zaskarżył kasacją na niekorzyść obwinionego M.H. Prokurator Generalny w części, w jakiej nie zawiera rozstrzygnięcia o obligatoryjnym środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Na zasadzie art. 111 k.p.w., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 3 k.w. w zw. z art. 29 § 1 i 2 k.w., polegające na nieorzeczeniu wobec obwinionego M.H. obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do czego zgodnie z treścią przywołanych przepisów, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r. Sąd był zobowiązany w sytuacji uznania obwinionego za winnego popełnienia w dniu 5 grudnia 2024 r. wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku nakazowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co uprawniało do jej uwzględnienia w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 94 § 1 k.w., kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu prowadzi pojazd mechaniczny, nie mając do tego uprawnienia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1.500 złotych.

Art. 94 § 3 k.w. przewiduje natomiast, że w razie popełnienia wykroczenia, o którym mowa w § 1, orzeka się zakaz prowadzenia pojazdów. Aktualne brzmienie

powołanego przepisu zostało mu nadane na mocy art. 3 pkt 9 lit. c ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2328) i zaczęło obowiązywać od dnia 1 stycznia 2022 r.

Przepis ten nakłada na sąd orzekający obowiązek orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów, co - biorąc pod uwagę treść art. 29 § 1 i 2 k.w. - oznacza wskazanie czasu trwania tego środka karnego oraz określenie rodzaju pojazdu, którego zakaz ma dotyczyć (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2023 r., II KK 421/23, LEX nr 3632714; z dnia 22 listopada 2022 r., IV KK 262/22, LEX nr 3556404*). Dodać na marginesie należy, że trafnie w kasacji wskazano, z powołaniem się na dorobek orzeczniczy Sądu Najwyższego, iż biorąc pod uwagę funkcjonalny związek pomiędzy popełnieniem danego wykroczenia a zakresem mającego zostać orzeczonego środka karnego, zakaz prowadzenia pojazdów orzekany w niniejszej sprawie powinien dotyczyć pojazdów mechanicznych (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2024 r., II KK 521/23, LEX nr 3666304; z dnia 13 czerwca 2019 r., III KK 222/18, LEX nr 2691576; z dnia 11 czerwca 2019 r., III KK 234/18, LEX nr 2687812*).

Słusznie więc na tej podstawie skarżący wykazuje, że uznanie M.H. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. implikowało konieczność orzeczenia wobec niego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Ponieważ obwiniony prowadził samochód osobowy, nie mając do tego uprawnień, w znaczeniu braku prawa jazdy kategorii „B”, przedmiotowy zakaz winien odnosić się do tożsamego rodzaju pojazdów, albowiem tylko w odniesieniu do tej kategorii pojazdów obwiniony naruszył obowiązujące przepisy.

Resumując, w niniejszej sprawie doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 3 k.w. w zw. z art. 29 § 1 i 2 k.w., polegającego na nieorzeczeniu wobec obwinionego M.H. obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do czego zgodnie z treścią przywołanych przepisów, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r. był zobowiązany.

Ponownie rozpoznając sprawę we wskazanym zakresie Sąd Rejonowy powinien mieć na uwadze, że zgodnie z art. 45 § 1 k.w., karalność wykroczenia ustaje,

jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok. Jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu. Natomiast art. 45 § 2 k.w. stanowi, że w razie uchylenia prawomocnego rozstrzygnięcia, przedawnienie biegnie od daty uchylenia rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Małgorzata Gierszon Małgorzata Wąsek-Wiaderek Andrzej Stępka

[WB]

[a.ł]